

U S T

Umhverfisstofnun

Environment and Food Agency of Iceland

Sveitarfélagið Ölfus
Sigurður Jónsson
Hafnarbergi 1
815 Þorlákshöfn

• Suðurlandsbraut 24
IS-108 Reykjavík, Iceland

• (+354) 591 2000
Fax (+354) 591 2010

umhverfisstofnun@ust.is
www.umhverfisstofnun.is

Reykjavík, 23. október 2007
Tilvísun: UST20070200207/ksj

**Virkjun á Hellisheiði í Sveitarféluginu Ölfus, breyting á deiliskipulagi, tillaga.
Hverahlíð á Hellisheiði í Sveitarféluginu Ölfus, deiliskipulag, tillaga.**

Vísað er til erindis frá skipulags- og byggingarfulltrúa Sveitarfélagsins Ölfuss dagsett 23. febrúar síðastliðinn þar sem óskað er umsagnar á tillögu að breyttu deiliskipulagi sveitarfélagsins Ölfuss. Tillagan tekur yfir svæðið fyrir virkjun á Hellisheiði sem nær yfir Stóra-Skarðsmýrarfjall og svæði þar sem bora á þrjár rannsóknarholur við Hverahlíð.

Tillaga að breyttu deiliskipulagi felur í sér að svæði jarðgufuvirkjunar Orkuveitu Reykjavíkur á Hellisheiði stækkar um 316,6 hektara. Fram kemur í greinargerð að stækkunin er tvíþætt. Annars vegar er stækkun á svæðinu til norðausturs upp á Stóra-Skarðsmýrarfjall sem er 269,8 hektarar. Á því svæði er gert ráð fyrir 8 nýjum borteigum. Hins vegar er er stækkun á niðurrennslissvæði sunnan Suðurlandsvegar sem er um 46,8 hektarar.

Virkjun á Hellisheiði, breyting á deiliskipulagi, tillaga

Umhverfisstofnun gerir eftirfarandi athugasemdir við deiliskipagstillöguna.

Náttúruminjar

Svæði deiliskipagstillögunnar á Skarðsmýrarfjalli er innan svæðis sem er á náttúruminjaskrá (svæði nr. 752), *Hengilssvæðið, Ölfushreppi, Grafningshreppi, Árnессýslu*. Í náttúruminjaskrá segir: (1) vatnasvið Grænadals, Reykjadals og Hengladala ásamt Marardal og Engidal norðan Húsmúla. Að sunnan liggja mörk um Skarðsmýrarfjall, Orrustuhól og Hengladalaá að Varmá. (2) Stórbrotið landslag og fjölbreytt að jarðfræðilegri gerð, m.a. jarðhiti. Einnig eru þar jarðmyndanir sem njóta sérstakrar verndar samkvæmt 37. gr. Laga nr. 44/1999 um náttúruvernd. Umhverfisstofnun ítrekar að forðast skal röskun þeirra eins og kostur er.

Framkvæmdir

Á upprætti af deiliskipulagstillöggunni eru sýndir þeir vegir sem lagðir hafa verið til frambúðar á svæðinu. Athygli vekur að vegir sem lagðir hafa verið meðfram safnæðum á svæðinu eru ekki sýndir. Umhverfisstofnun telur að sérstaklega þyrfti að sýna á upprætti þá vegi meðfram safnæðum sem teljast varanlegir.

Umhverfisstofnun gerir athugasemd við að ekki kemur fram á upprætti hvaða geymslusvæði eru áætluð tímabundin og þá til hversu langa tíma, og hvaða geymslusvæði má telja varanleg.

Hvað efnistökustaði varðar, þá hefur verið samvinna um umgengni og frágang á nánum svæðisins milli Orkuveitu Reykjavíkur og Umhverfisstofnunar, því gerir Umhverfisstofnun ekki athugasemd við staðsetningu þeirra.

Rannsóknarholur við Hverahlíð, uppráttur og greinargerð

Deiliskipulagssvæðið þar sem bora á þrjár rannsóknarholur nær yfir 564 hektara. Merkt er fyrir rannsóknarborholunum á upprætti, HE-21 sem þegar hefur verið boruð og HB og HA sem eru væntanleg rannsóknarborholustæði. Hvor borteigur um sig er 3.600 fermetrar og burðarfylling er fengin úr Lambafellsnámu. Hér um að ræða framkvæmdir á fjarsvæði vatnsverndarsvæðis samkvæmt aðalskipulagi Sveitarfélagsins Ölfus 2002-2014. Af þessum orsökum þarf eins og fram kemur í greinargerð að hlýta verndarákvæðum fjarsvæða. Umhverfisstofnun minnir á að deiliskipulagssvæðið er á svæði undir hverfisvernd, einnig eru þar jarðmyndanir sem njóta sérstakrar verndar samkvæmt 37. gr. Laga nr. 44/1999 um náttúruvernd. Umhverfisstofnun ítrekar að forðast skal röskun þeirra eins og kostur er.

Beðist er velvirðingar á því hversu lengi hefur dregist að svara erindinu.

Virðingarfyllst

Kristín S. Jónsdóttir
Sérfræðingur

Helgi Jansson
Forstöðumaður

Skipulagsstofnun